

Plovoucí modely historických plachetnic

První modely historických plachetnic se objevily v sedmdesátých letech v Holandsku pod názvem **MINISAIL**. V tu dobu již technika dálkového ovládní (RC) umožnila stavbu plachetnic plně ovladatelných na dálku. I před tím samozřejmě existovaly volné modely, případně modely s automatickým řízením, které se používaly napříč vodní hladinou. Ale teprve až ovládní plachet a kormidla na dálku umožnilo rozvoj těchto krásných modelů, se kterými je tak možno jezdit skutečné „regaty“. Tím se tento koníček stal zajímavější jak pro závodníky, modeláře, tak i pro diváky sledující ladnou tichou jízdu plachetnic tak i souboje modelů u bóji.

V Čechách se tyto modely začaly objevovat na modelářských setkáních jako ukázka před asi deseti lety. Poté, co modelů začalo být více, mohly být zařazeny do seriálu soutěží **Mistrovství ČR** a v současné době se modeláři setkávají i na dalších akcích nad rámeč Mistrovství ČR.

Stavba takového modelu začíná sháněním co možná **nejpřesnějších podkladů originální lodě**. Není výjimkou i přímá korespondence s loděnicí nebo majitelem předlohy. Poté jsou zpracovány plány, rozměry přepočítány ve zvoleném měřítku, případně upraveny v duchu povolených odchylek v pravidlech tak, aby bylo dosaženo dobrých plavebních vlastností modelu.

Vlastní **stavba pak probíhá od stovek až po tisíce hodin** - záleží na kvalitě zhotoveného modelu. Velmi často se používají stejné materiály jako pro skutečnou loď - teak, mahagon, mosaz, ... a stejné ruční postupy.

Na rozdíl od neplovoucích modelů plachetnic (do vitríny) je nutno také vestavět **servopohony pro ovládní plachet a kormidla modelu**. Jedná se většinou o zajímavá technická řešení na míru, navíc zastavěná uvnitř trupu a ve špatně přístupných místech. To je další úskalí stavby modelu.

Když je model hotov, následuje **první spuštění modelu na vodu, seřizování a úpravy jak ovládacích mechanismů tak i nezřídka plachet**, jediného pohonu lodě, a také vedení lanová s cílem naučit model jezdit co nejoptimálněji v daných podmínkách. Současně si na jízdni vlastnosti modelu musí zvyknout i jeho kapitán.

Plachetnice odjakživa byly a jsou dodnes závislé na své jediné pohonné síle - tedy větru. **Na modelech není povoleno mít žádný mechanický pohon, např. lodní šroub.**

Nejlepší modely se přesto dokáží pohybovat po dané trase i téměř za bezvětří - stačí termické závany vzduchu od nahřátého břehu. Proto také jízda s modelem je otázkou souhry taktiky, strategie a dovednosti.

Jak již bylo řečeno výše, s modely se soutěží v regatách, stejně jako soutěží velké plachetnice. **Pro jízdu platí stejná či podobná pravidla předností v jízdě a výsledné časy modelů jsou přepočítávány stejně jako u skutečných lodí podle handicapu.** Tak je umožněna účast lodí v různých měřících. Většinou se soutěží na trojúhelníkové trati, vyznačené bójemi, která tak prověří jízdu lodí na všechny směry větru. Jedna rozjízdka může trvat až jednu hodinu časového limitu - jede se více okruhů trojúhelníkové tratě. Jsou pořádány i jiné regaty - populární je například "putovní regata", kdy se s modely jede na velkou vzdálenost, například se objíždí ostrov nebo trať vede podél břehu, a závodníci následují svůj model po břehu tak, aby jej mohli bezpečně ovládat.

V současné době jsou tyto plachetnice zařazeny jako třída NSS-A až NSS-D mezi kategorie celosvětové organizace lodních modelářů Naviga www.naviga.org. Tato organizace pořádá Mistrovství světa a Mistrovství Evropy. Současně s touto organizací je dění kolem těchto modelů podchyceno organizacemi, hlásícími se k myšlence slova minisail - tedy jakémusi volnému sdružení přátel těchto krásných a funkčních modelů. V Čechách je možno najít více informací na stránkách www.minisail.cz.